

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

3. Deum non sinere, se vinci liberalitate, ab homine. Thema. Date & dabitur vobis: mensuram bonam & confertam & coagitatam & supereffluentem, dabunt in sinum vestrum. Lucae 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

EXHORTATIO III. IN REGULAM XIX.

Deum non sinere, se vinci ab homine, liberalitate.

T H E M A.

Date & dabitur vobis: mensuram bonam, & confertam, & coagulatam & superfluentem dabunt in sinum vestrum.

Lucæ. c. 6. 38.

Vel ex Regula 19.

REGINA Saba (ut 2. Paralip. c. 9. 1. legim^o) cum audisset famam Salomonis; venit, ut tentaret eum in enigmatibus in Ierusalem. cum magnis opibus, & camelis, quæ portabant aromata & auri plurimum gemmasque pretiosas. Quam verò larga fuerint hæc Reginae munera, mox *¶* 9. subiungitur: Dedit autem Regi centum viginti talenta auri, & aromata multa nimis, & gemmas pretiosissimas. Magna sanè fuit ea Reginae liberalitas; at vinci se passus non est Rex liberalissimus Salomon; nam *¶* 12. additur: Rex autem Salomon dedit Reginae, quæcunque voluit, & quæ postulavit, & multo plura, quam attulerat ad eum. Liberalitas verè virtus regia ac prin-

cipalis; imò divina. Hæc de cæcâ Theodoricus Italiae Rex apud Casiodorum L. 2. variarum Epist. 28. agebat: Nihil ita regium esse, ac fecisse saluum. Unde & Titus Imperator, si forte die aliquo nulli fecisset bene, multas inquitabat: Hodie non imperavimus; quia neminem beneficio affectimus. Ptolemaeus quoque Philadelphus Aegyptiarum Rex, ut refert Aelianus, cum amicus magnâ animi voluptate locupletaret, hoc addere solitus epiphonema: Mellius est ditare, quam ditescere: hoc enim plerumque est tenacitatis sordidæ & avaritiæ; istud verò liberalitatis & munificentia.

Nos verò, ut exhortatione proximè præcedente cœpimus, Dei erga liberales maximam liberalitatem explicare pergemus.

I. Reli-

I. Religiosus, præter mortificationis munera, & humilitatis charitatisque bona, de quibus nuper egimus, nullã aliã liberaliorem sese erga Deum exhibet, quã offerendo terna Religionis vota. His enim, quidquid est aut possidet, Deo O. M. consecrat: nam bona externa voto paupertatis, voluptates corporis voto castitatis, libertatem voluntatis voto obedientiæ Deo immolat. Adeoque expedit se à Patre, Matre, fratribus, amicis, vicinis, notis, patria & charis omnibus, & cum Abraham Patriarcha de terra & cognatione sua egreditur; ac nudus nudum JESUM sequitur. Quæ sanè magna est liberalitas: Quid enim charius mundi divitiis ac bonis? Quid dulcius corpore, ejusque deliciis? Quid preciosius libertate voluntatis? Et tamen omnia ista, simul liberali animo Religiosus Conditori ac Redemptori suo restituit, at borémque cum fructibus totam illi cedit.

Verum longè major est Dei erga Religiosum munificentiã. Quid enim illi, pro muneribus oblati, repondit? Innuavit hoc Christus Dominus Petro dicens: *Ece nos reliquimus omnia, & secuti sumus te, quid ergo erit nobis?* Matth. c. 19. 27. Quid exultas? Quid postulas Petre? Quid exspectas aut requiris? Reliquisti naviculam piscatoriam, reliquisti rete, reliquisti calam, reliquisti pauperulam conjugem tuam: Quid igitur, quantumque pro his tibi reddendum autumas? Audi rem miram. *Amen dico vobis, inquit, eterna Veritas, quid vos, qui reliquistis omnia, & secuti estis me, tria valde stupenda recipietis.* Nam 1. *Sedebitis super sedes duodecim,*

*judicantes duodecim tribus Israel: id est, cum totus mundus stabit in supremo iudicio iudicandus; vos tanquam Iudices & Assessores mei sedebitis; & mecum in omnes sententiam vel electionis, vel reprobationis æternæ pronuntiabitis. O quanta dignitas! quàm stupendum privilegium! 2. Centuplum accipietis in hac vita. Id est, ut Cassianus exponit, collat. ult. cap. ultim. Qui domum unam aut agrum, Patrem, fratrem, amicum, aut fidelem famulum, ut Religiosus fuerit, reliquit: inveniet omnes domos, redditus, elemosynas, totius Religionis, cum multis centenariis personarum, quæ erga ipsum faciunt officium Patris, fratris, amici, famuli; serviuntque ipsi majore fidelitate quàm seculares. Propter honorem quem reliquit in mundo, recipit non parvum, centuplum in honore: & ipsa specialis Dei Providentiã circa Religiosum, est centies pluri faciendã, quàm omnia quæ reliquit: Nam hoc ipso, quod ejus amore, ea, quæ possidebat, reliquerit; recipit ipse in se, dare quæ conveniunt; & experti ipsimet Apostoli, cum Christus diceret: *Quando misi vos sine sacculo & peras nunquid aliquid desuit vobis?* At illi dixerunt, nihil. Luca c. 22. 35. Præter delicias spirituales, & consolaciones, quas Deus religiosi ferventibus impertit; quæ incredibiliter superant delicias carnales. Quæ hæc rustum liberalitas Domini nostri? 3. Denique tribuit *Vitam æternam in cælo possidendam. O qualis est ista vita? Quis eam capiat? Quis eam verbis exponere valeat? Libert audire S. Augustinum in medit. c. 22. de beatissima & amœnissima vita**

ista exclamantem & admirantem ! O vita, quam preparavit Deus tuis, qui diligunt eum: vita vitalis, vita beata, vita secunda, vita tranquilla, vita pulchra, vita munda, vita casta, vita sancta: vita ignara mortis, neficia triflida, vita sine labe, sine dolore, sine anxietate, sine perturbatione, sine varietate & mutatione, ubi non est adversarius impugnans, ubi nulla peccati illecebra, ubi est amor perfectus & timor nullus; ubi dies aternus & unus omnium Spiritus. Et hanc prestantissimam, operatissimamque vitam, in premium dabit paupertatis, liberalissimus caeli terraeque Monarcha. Quanta liberalitas ! Quanta munificentia !

II.
Liberalitas in oblatione castitatis.

II. Offert ulterius Deo Religiosus castitatem, simulque corporis voluptatibus illicitis; licitisque in matrimonio, se spoliat; amore Sponsi sui dilecti. Magna est isthac hominis erga Deum liberalitas: quid enim corpore charius? Quid amoris & cupiditatis voluptatum stimulo vehementius? At quid liberalissimus castarum animarum Sponsus retribuit?

In hac vita à gravibus eum oneribus liberat & quidem 1. à servitute feminae, in corpus ipsius potestatem habentis: *Vir sui corporis potestatem non habet sed mulier*, ait Apostolus. 1. Corinth. 7. *Videsne*, inquit, S. Chrysostomus de Virgin. c. 41. *Videsne, rei necessitatem, & inexorabilem servitutem? vides utrumque funiculus constrictum?* 2. Liberat eas, ab altero incommodo, quod Apostolus, *tribulationem carnis*, nuncupat, id est, curas, molestias, angores, tentationum gravissimos fluctus, perpetuo

ex omni parte ingruentes. 3. Praestet à tertio incommodo, quod S. Paulus 1. c. divisionem nominat: *Divisus est: uxori alligatus*; sed Religiosus, cor nullà sui divisione immittit, integrum Deo offert, non conjugatorum more cordis & amoris sui partem liberis, partem uxori, partem carni & sanguini, partem rebus aliis ac bonis terrenis tribuit, ac dividit, sed indivisum cor & amorem Deo penitus consecrat. Rectè S. Augustinus L. 10. Confess. c. 29. *Per continentiam colligimur & regimur in unum, à quo in multa distacimur. Hoc autem unum Deus est, summum ac solum bonum, quo amando nos posse boni, & quo fruendo beati sumus.* Hic ergo ternis incommodis liber, Dei gratia adjuvante, vitam Angelicam ducit terris. Castitas enim de homine Angelum facit teste S. Bernardo, Chrysostomo, Ephrem, aliisque SS. Patribus.

In altera autem vita senas obtinebunt Religiosi casti felicitates, ac premia, à Sancto Joanne in Apocal. cap. 14. r. relata: *Et vidi*, inquit, *& ait Agnus stabat supra montem Sion, & cum eo centum quadraginta millia. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Virgines enim sunt.* Atque hæc 1. est eorum felicitas, quòd cum Agno, præcelsum montem Sion conscendant: erigunt enim se ad heroicas ejus virtutes imitandas, magno fervore perfectionem ab ipso doctam amplectentes, & eadem sese per contemplationem & amorem conjungentes. 2. Habentes nomen ipsius, & nomen Patris ejus scriptum in frontibus suis. Hæc altera est eorum felicitas & gloria.

gloria, quod Agni JESU nomen, Patri- que eius coelestis, in frontibus scri- ptum gerant, quemadmodum repro- bi characterem bestiarum, protendentur- que se jam suos non esse, sed Dei ipsius & Christi Domini, in iis habitantis, honori sibi ducentes, professionem car- nitatis, & nomen filiorum Dei & fratrum JESU Christi. 3. Et aud vi vo- cem de caelo, tanquam vocem aquarum multarum, & tanquam vocem tonitru- magni, & vocem sicut citharædorum ci- tharæcantium in citharis suis. Felices sunt, ob vocem suarum sonum, quo tanquam tonitru Dæmones terrent, Angelos verò ceu melodiam suavi re- creant: & corporibus suis velut citha- ris suavissimam edunt harmoniam. 4. Felices sunt, quod soli dicere possint canticum novum, & participes esse spe- cialium gaudiorum, Virginitatem ser- vantibus promissorum. Et cantabant quasi canticum novum. loc. cit. 5. Se- quuntur Agnum quocunque ierit. loc. cit. Hæc magna est felicitas: nam cum sint Virgines, nulla superest virtus, in qua non possint illum imitari. O quale gaudium! Pergite, ait Sanctus Augusti- nus L. de Sanct. Virgin. O Virgines constant, pergite sequentes Agnum: ubi sunt ingentia gaudia, non solum commu- nia, reliquorum Sanctorum, sed magis sin- gularia & propria Virginum, qua sunt de ipso Christo, in Christo. & cum Christo, post Christum, & pro Christo, & ipsimet Chri- sto. Reliqui iusti habent sua gaudia, de Christo, sed non qualia hæc sunt, sequun- tur Agnum, non quocunque ierit; sed quo- cumque possunt pervenire; possunt quidem in om- ni loco eum sequi, non tamen, quando ille

cum virginitatis pulchritudine progreditur. Atque his Augustinus Laureolam Vir- ginitatis explicat. Videtis igitur rur- sum, quanta sit Dei erga Castitatis Pro- fectores liberalitas.

III. Offert & donat quoque Reli- giosus obedientiam; qui voluntatem, libertatemque suam velut in sacrificio ma-ctat, ac Deo immolat: magna hæc fateor est hominis erga Deum liberali- tas: quid enim seipso, suaque libertate, charius, pretiosiusque donare potest? Non bene pro toto libertas venditur auro; & tamen eam Religiosus Deo vendit & mancipat.

Quid verò vicissim reddit liberalis- simus Dominus? In hac vita 1. Deus obedienti, ceteras quoque largitur virtutes: *Sola virtus est obedientia, qua virtutes ceteras menti inserit, insertasque custodit.* Sanctus Gregorius L. 3. 5. mo- ral. 2. Robur obedienti tribuit, vir- tutemque ad vincendum seipsum, cu- piditates tuas, atque etiam Dæmonum machinationes. Unde Salomon. Pro- verb. c. 21. *Vir obediens loquetur victorias.* 3. Veram concedit Sapientiam. *Con- cupisti sapientiam, serva mandata, & Do- minus præbebit illam tibi.* Eccli. cap. 1. Homo ad occultorum sapientiam, per- venit per obedientiam. 5. Aug. in Psal. 118. 4. Obedientem Deus ab innu- meris eximit curis; & molestiis, dum omne onus & sollicitudines in superio- rum humeros conjicit, & eos securâ viâ ducit ad cœlum. *Ipsi pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris red- daturi.* Hebr. 13. 17. 5. Denique grandem obedienti in cœlo retribuit mercedem, ac præmium; gloriam scilicet

III.
Liberali-
tas in ob-
latione o-
bedien-
tiae.

III.
Liberali-
tas in ob-
latione o-
bedien-
tiae.

III.
Liberali-
tas in ob-
latione o-
bedien-
tiae.

III.
Liberali-
tas in ob-
latione o-
bedien-
tiae.

III.
Liberali-
tas in ob-
latione o-
bedien-
tiae.

III.
Liberali-
tas in ob-
latione o-
bedien-
tiae.

III.
Liberali-
tas in ob-
latione o-
bedien-
tiae.

scilicet caelestem ac aeternam beatitudinem : quod cum Abraham Patriarchæ, tum Christi Redemptoris nostri exemplum luculentè comprobat. Illi dictum est: *Ego protector tuus ero, & merces magna nimis.* Gen. c. 15. 1. De hoc verò: *Factus est obediens usque ad mortem; propter quod & Deus exaltavit eum, & dedit illi nomen quod est super omne nomen.* Ad Philip. c. 2.

IV.
Liberalitas
in aliis
virtutum
actibus

IV. Denique Religiosus arctius se Deo astringit, liberalémque erga eum exhibet, si quodcunque ei obsequium singulare præstet, si eum laudibus efferrat, si honorem ejus ac gloriam adaugeat, si fiduciâ singulari in manus ejus paternas, se resignet, si preces arden-tes fundat: omnia enim & singula hujusmodi mortalium munera, corde sincero Numini supremo oblata, donis singularibus, excellentissimisque compenfat. Varios exiguâ laude, aut carmine quopiam magna retulisse premia, Historiæ memorant. Mæcenat Virgilio ob paucos versus, sex millia festertium, summam multa coronatorum millia conficientem, liberali manu donavit. Lysander Rex pro paucis versibus Antiochi Poætæ, galærum ejus auro opplevit. Antoninus Imperator singula Oppiani Poætæ metra de piscibus aureo nummo remuneravit; unde dicta, aurea carmina. Qui de Principis Naslovii, è Neo-Portano prælio reducis nomine. & programme, *Maurus*, anagramma contexuerat: *Mars vivit*, aureo torq̃ donatus fuit. Magna hæc Regum, Principumque extitit liberalitas: At quantò major Domini Dei nostri? Petrus Apostolus brevi illâ

confessione: *Tues Christus, Filius Dei* in Matth. c. 16. meruit esse fundamentum ecclesiæ, Pontifex Maximus, Christique in terris Vicarius, caelorum clarè moderans. Rudolphus Comes Habsburgicus, postea ejusdem nominis primus Imperator, exiguo intervallo, Christum in Eucharistia ad ægrum delatum, comitatus, totum Imperium suis, suisque posteris, usque in hodiernum diem acquisivit. Hæc est Dei beneficentia exigua servitia magnis afficere premiis; brevem precatiunculam, ex coacta profectam, ultra petitam & meritum remunerare. Rectè advertit S. Ambrosius in Lucam c. 23. Latronem in cruce tantum petisse: *Domine memento me, cum veneris in Regnum tuum*: Christum verò longè plus ei præstitisse, dicens: *Hodie mecum eris in Paradiso*: *Sed uberior est* (inquit) *gratia, quam precatus*. *Semper enim plus tribuit Dominus quam rogatur.* Ezechias Rex petiit à Domino sanitatem; & Divina Liberalitas cum illâ adjecit quindenos vitæ annos, & victoriam prodigiosam, cæli centum octoginta quinque Assyriorum millibus. *Isaia c. 38.* Salomon postulavit Sapientiam: sed Deus largissimus adjecit ingentes opes & gloriam. *3. Reg. 3.* Ex quibus omnibus ad oculum patet, summa Dei erga homines liberalitas: erga quem, quò liberaliorem erimus in confessione, laude, oratione, & aliis virtutum actibus; eò liberaliorem sentiemus.

Quæ cum ita sint, Dilectissimi, quis è nobis non libens se erga Deum, adeò munificum, liberalem exhibeat? Quis ei se non arctius adstringet?

min votis, tum aliis virtutum actibus? 3. Pro oblatâ obedientiâ, cupiditatum victoriam, veram sapientiam, securitatem, tranquillitatem, virtutum agmen, & perennem in celo coronam elargiris. 4. Ad extremum pro quibusvis aliis, orationis, laudis, confessionis, aliarumve virtutum actibus, reddis gratiam, devotionem, gaudium in Spiritu Sancto, consolationes spirituales, altum perfectionis gradum, victoriam, Paradisum, ac vitam æternam. Concludo cum aureo S. Petri Chrysologi dicto: *Usura mundi centum ad unum: Deus unum accipit ad centum; & tamen homines cum Deo nolunt habere contractum. Sunt forsitan de cautione solliciti? Quare? Homo homini exigua chartula obligatione constringitur; Deus tot & tantis voluminibus caret, & debitor non tenetur.*

REGULA XX. DE GRADIBUS SOCIETATIS. EXHORTATIO I.

Probat cuique gradu suo acquiescendum esse.

T H E M A.

Unusquisque, in quo vocatus est Fratres, in eo permaneat.

1. Corinth. 7. 24.

VEL:

Cooptatus in aliquo gradu ad alium progredi curare non debet.

Reg. 10.

I Societatis J E S U subordinationi haud absimilem esse minorum diversitatem, subordinationemque penitus inspicimus; eandem Ordinum Angelicorum varietati, ac triumphantis Ecclesiae

subordinationi haud absimilem esse deprehendimus: Etenim ex Apostolo Paulo, Magno Gregorio, aliisque Doctoribus, inter Angelicos Spiritus, Hierarchias ternas, Choros verò, seu ordines, novenos reperiri didicimus. Hierarchia prima, Seraphinos, Ccc Cheru-